

RECHTSTREEKS

MAANDBLAD VOOR EVANGELISATIE EN GELOOFSOPBOUW

Groningen

DEZE MAAND:

3 VAN DE REDACTIE

Kaalvreters

4 DE PRIESTERKLEDING

Symbool van Gods openbaring in Christus

Het is opvallend dat de stenen niet allemaal dezelfde kleur hadden. Elke steen had zijn bijzondere eigenschappen. De verlost en zijn niet allemaal precies gelijk, maar verenigd in hun diversiteit.

6 DAVID EN JONATHAN

Twee mensen in harmonie en disharmonie

7 JONATHAN ALS GELOOFSCHELD

Strijden voor de vrijheid

Het is geen eenvoudige zaak om de Filistijnen te bestrijden.

9 WOORDSTUDIE

Het menselijk hart

10 HET HOONGLIED

Deel 52 - De hoogste taal van de liefde

De praktische les is dat een man ook regelmatig tegen zijn vrouw zegt dat zij mooi is.

11 PRIESTERSCHAP

Deel 3 - Het gezin van Eli

De naam Eli betekent: mijn God, of verheven is Jahweh. Door niet krachtig op te komen voor de eer van God, deed de priester Eli helaas zijn naam geen eer aan.

COLOFON

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: '...groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus' (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

<https://www.oudesporen.nl/>

Elf keer per jaar wordt dit blad als pdf gepubliceerd. Een pdf is met het programma **AcrobatReader®** (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

<https://www.oudesporen.nl/>

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na toestemming van de redactie.

Correspondentieadres

Gouwestraat 20
4388 RC Oost-Souburg Nederland
Telefoon: (0118) 467462
E-mail: info@oudesporen.nl

VAN DE REDACTIE

KAALVRETERS

Jan Paul Spoor

Ik schreef dit op een zaterdag. Het was de eerste warme, zonnige dag na een reeks van koudere dagen. Het was een goede dag om in de tuin te werken. Grasmaaien is in deze periode een karweitje dat elke week moet gebeuren. Maar ditmaal moest ik ook de 'kantjes eraf lopen', d.w.z. de graskanten steken. Het gras had het perkje wat overwoekerd. Verder zaten er in de rozemarijnstruiken en de lavendel op zich mooie, glimmende kevertjes, die alles kaal vreten. Je kunt ze gemakkelijk – en milieuvriendelijk – eruit schudden en verwijderen, maar je moet het wel doen. Waarschijnlijk nog wel een paar keer. Enkele weken geleden hadden we een campagne tegen de buxusrups, toen hebben de kleinkinderen er flink wat gevangen met de hand. Hopelijk hoef ik geen buxusvervangers te gaan planten. Het is wel voor het eerst dat die beestjes zover westelijk zijn getrokken. Voordat u zich in gedachten een gigantische tuin voorstelt (...), wij wonen in een rijtjeshuis!

Toen ik zo bezig was, moest ik denken aan de tekst: 'Wat de jonge sprinkhaan (knager) overliet, at de veldsprinkhaan (sprinkhaan) op; wat de veldsprinkhaan overliet, at de treksprinkhaan (verslinder) op; en wat de treksprinkhaan overliet, at de zwerm sprinkhaan (kaalvreter) op' (Joël 1:4).

Daaraan voorafgaand staat: 'Is zoiets gebeurd in uw dagen of in de dagen van uw vaders?' Waar ik het over had, gebeurde in mijn tuintje dit jaar voor het eerst.

Maar is zoiets ook niet aan de hand in de wereld waarin wij leven? Als u goed rondkijkt en luistert, gebeuren er dan niet zulke dingen op allerlei terreinen? Het is eigenlijk 'not done' om nog te praten over de liefde tussen man en vrouw. Op het station klinkt al een poosje de boodschap 'beste reizigers', in plaats van 'dames en heren'. Aparte dames- en herentoiletten moeten verdwijnen. Je ziet de veranderingen in reclames op de televisie.

Al deze veranderingen gaan grondig en worden consequent doorgevoerd op vele terreinen, zoals het geval was met het kaalvreten dat door de profeet Joël wordt beschreven. De tekst spreekt over vier grondige stappen. Hierdoor blijft er in de samenleving werkelijk niets meer over dat nog herinnert aan de visie van de Bijbel op het leven van de mensen. Wij kunnen hier wel wat tegen doen door wat aan ons is toevertrouwd te beschermen, door het wegnemen van de kaalvreters en het uitschudden van de 'jonge aanwas', zodat ze niet in hun groei worden belemmerd. En laten we dat volhouden, want één keer is vaak onvoldoende.

Daarom in dit nummer weer een aantal artikelen die u hopelijk aanspreken. Het eerste gaat over de priesterkleding, die ons hoofdzakelijk wijst op onze Heer in de hemel, die ons draagt op Zijn sterke schouders en Zijn liefdevolle hart. Daarop volgt een gedeelte van een artikel van Johan Schep over de harmonie tussen mensen, en de keuzes die ze maken voor wat ze belangrijk vinden. Daarop volgt een artikel van Hugo Bouter over Jonathan, de zoon van koning Saul, en hoe deze in zijn optreden toch een geloofsheld was.

Gerard Kramer schrijft ditmaal over het menselijk hart en dan niet – zoals hij het zegt – over 'de holle spier in onze bloedsomloop'. Maar het gaat erom hoe de Bijbel over het hart spreekt, en wat daarin zetelt. Ger de Koning herinnert mij eraan in zijn reeks over het Hooglied dat ik wat vaker tegen mijn vrouw moet zeggen 'dat zij mooi is'. En Jan van Buren gaat verder in de serie over het priesterschap, maar nu vanuit een meer praktisch oogpunt, nl. wat het priesterschap inhield voor een drietal priestergezinnen in de Bijbel. Over de eerste familie kunnen wij in dit nummer lezen. Met een hartelijke groet namens de redactie, Jan Paul Spoor

DE PRIESTERKLEDING

SYMBOOL VAN GODS OPENBARING IN CHRISTUS

G. André e.a.

Exodus 28

De hoofdstukken 25-30 van het boek Exodus bevatten de instructies van Jahweh aan Mozes voor de bouw van de tabernakel en voor het maken van de voorwerpen erin, die symbolisch spreken van Gods openbaring in Christus. In hoofdstuk 30 lezen we pas over het koperen wasvat en het gouden altaar. Voordat de priesters het heiligdom binnen mochten gaan, moesten ze bij het wasvat hun handen en voeten wassen. Daarna moesten ze als onderdeel van hun dienst voor God reukwerk op het gouden reukofferaltaar in rook laten opgaan.

Tussen deze hoofdstukken met goddelijke instructies, beschrijven hoofdstuk 28 en 29 de instelling van de offerdienst. 'Er is één Middelaar tussen God en mensen, de Mens Christus Jezus' (1 Tim. 2:5). God openbaart Zichzelf aan ons door Christus: 'De eniggeboren Zoon, Die in de schoot van de Vader is, Die heeft Hem verklaard' (Joh. 1:18). Het enige middel waardoor wij tot God kunnen naderen is Christus, de Hogepriester. We bidden in Zijn Naam tot de Vader. Via Hem brengen we onophoudelijk lofoffers aan God: geestelijke offers, die God welgevallig zijn door Jezus Christus. 'Daarom kan Hij ook volkomen behouden wie door Hem tot God naderen, omdat Hij altijd leeft om voor hen tussenbeide te treden' (Hebr. 7:25).

Voordat de toegang tot het heiligdom wordt beschreven, staan we daarom eerst stil bij de hogepriester. Exodus 28 beschrijft de geheiligde kleding, waarmee Aäron zich moest kleden tot een prachtig sieraad, of 'om hem waardigheid en aanzien te geven' (vs. 2 HSV). Veel elementen in deze kleding verwijzen naar Christus. Heeft Aäron deze kleding verder wel gedragen, na de dag van zijn inwijding (Ex. 29:5)? Want niet lang na de priesterwijding gebruikten Nadab en Abihu, de zonen van Aäron, bij het offeren 'vreemd vuur' (Lev. 10:1-2); en zij werden direct gedood door de Heere. 'De Heere sprak tot Mozes na de dood van de twee zonen van Aäron: Spreek tot uw broer Aäron en zeg dat hij niet te allen tijde in het heiligdom binnen het voorhangsel mag komen' (Lev. 16:1-2).

Eén keer per jaar, wanneer Aäron het heiligdom betrad op de Grote Verzoendag, was hij in elk geval niet gekleed in deze prachtige kleding, maar droeg hij alleen een 'heilig linnen onderkleed' (Lev. 16:4). Het lijkt erop dat de hogepriester de kleding die in Exodus 28 wordt beschreven, droeg aan het eind van de ceremonie op de Grote Verzoendag (vgl. Lev. 16:24). Exodus 28 richt onze blik op Iemand, Die veel groter was dan Aäron en nooit heeft gefaald, de 'Hogepriester van onze belijdenis', Christus Jezus (Hebr. 3:1). Bij alles wat nu volgt denken we dus steeds aan Hem.

De efod (Ex. 28:6-7)

Over de andere kleding heen droeg de hogepriester een efod, een soort hes of overjas. Op de schouderstukken waren twee onyxstenen vastgemaakt. Op zijn borst was de 'borsttas van de beslissing' (Ex. 28:15) vastgemaakt. Onder de efod droeg hij een blauwpurperen bovenkleed, op de onderste zoom versierd met granaatappels en belletjes. Het onderkleed was een witte tuniek van fijn linnen. Op zijn hoofd droeg hij een tulband met een plaat van zuiver goud.

De efod was bij uitstek het priesterlijke gewaad. Evenals het voorhangsel was het geweven van blauwpurperen, roodpurperen en scharlakenrode wol en fijn linnen, maar bij de efod werd er ook goud toegevoegd: 'Toen pletten zij gouden platen en men sneed er draden van om ze te verwerken tussen de blauwpurperen wol, tussen de roodpurperen wol, tussen de scharlakenrode wol en tussen het dubbeldraads fijn linnen, werk van een kunstenaar' (Ex. 39:3).

Dit is een mooie verwijzing naar de goddelijke heerlijkheid van de Zoon, waarop onze aandacht telkens wordt gevestigd in de brief aan de Hebreëën. In de dagen dat Hij op aarde leefde, was de heerlijkheid van de Zoon van God bedekt (behalve voor het oog van het geloof). Dat wordt uitgebeeld door het voorhangsel vóór het heilige der heiligen: er zaten geen gouden draden in het voorhangsel. Maar in Zijn taak als Hogepriester in de hemel, waar Hij alle eigenschappen behoudt die Hij had en die Hij zal hebben op aarde, straalt zonder sluier Zijn goddelijke heerlijkheid, evenals in alle andere eigenschappen. God, Die van Hem zegt: 'U bent Priester in eeuwigheid', heeft eerst verklaard: 'U bent Mijn Zoon' (Hebr. 5:5-6).

Op de schouderstukken van de efod waren twee onyxstenen vastgemaakt, waarin de namen van de zonen van Israël waren gegraveerd: zes namen op de ene steen en zes namen op de andere steen, 'in de volgorde van hun geboorte' (Ex. 28:10). Op de schouders, die eens het kruis hebben gedragen, draagt de Goede Herder nu Zijn schapen. Op de dag van Zijn aardse heerlijkheid zal 'de heerschappij rusten op Zijn schouder' (Jes. 9:5). Tot dan draagt de Priester de last van de Zijnen op Zijn schouders en Hij geeft hun Zijn kracht. Hun namen werden gegraveerd 'in de volgorde van hun geboorte', d.w.z. de nieuwe geboorte uit God. Ze zijn allemaal gelijk voor Hem, als ze op aarde al de Zijnen waren.

Op het hart van de hogepriester was de borsttas bevestigd. Dit was een soort vierkant kussen met de lengte en breedte van een span. Evenals de efod was hij gemaakt van goud, blauwpurperen, roodpurperen en scharlakenrode wol en van dubbeldraads fijn linnen. Het borstschild was gevuld met twaalf stenen: één voor elke stam, 'overeenkomstig de namen van de zonen van Israël' (Ex. 28:21). Dat symboliseert het hele volk van God, dat onze Hogepriester altijd op Zijn hart draagt.

Het is opvallend dat de stenen niet allemaal dezelfde kleur hadden. Elke steen had zijn bijzondere eigenschappen. De verlost zijn niet allemaal precies gelijk, maar verenigd in hun diversiteit.

Sommige mensen begrijpen een bepaald aspect van de heerlijkheid van Christus of van de waarheid beter dan anderen; en anderen snappen een volgend aspect weer beter. Paulus was niet zoals Jakobus. Paulus schreef over de positie van de gelovige in Christus, Jakobus over de

praktische kant van het geloofsleven. Johannes, die op zijn beurt weer heel anders was dan Paulus en Jakobus, was vooral vervuld van de liefde van de Heer voor hem.

Geen enkele gelovige kan de heerlijkheid van Christus volledig weerspiegelen. Ze moeten samen worden bijeengebracht, zoals straks de bruidsgemeente op haar bruiloft, zodat de schoonheid van de Bruidegom in haar wordt weerspiegeld (vgl. Ps. 45:11-12). In de tabernakel schitterden de kostbare stenen op het hart van de hogepriester. Maar is het ook niet onze taak in de wereld op een bepaalde manier in ons leven te tonen wat we in de tabernakel zien? Dat is een voortdurende oefening, waarbij we de hulp van de liefde van onze Hogepriester krijgen.

De borsttas mocht niet losraken van de efod. Een lange beschrijving laat ons zien hoe de borsttas werd vastgemaakt (vs. 22-28), zodat 'de borsttas niet van de efod kan losraken'. Kettinkjes en gouden en blauwe koorden – goddelijke en hemelse banden – geven de gelovigen volledige veiligheid. Niets kan ons roven uit de hand van de Herder en niemand kan ons losmaken van het hart van de grote Priester.

In de borsttas bevonden zich de Urim en de Tummim (lett. licht en waarheid), waarover nauwelijks details worden gegeven. Hiermee konden de priesters de Heere raadplegen (zie Num. 27:21), om te weten wat Zijn wil was. Het waren bronnen voor goddelijke wijsheid op de weg die men moest gaan.

Er worden dus drie dingen voorgesteld door de hogepriester en zijn efod: de kracht van zijn schouder, de liefde in zijn hart, en de wijsheid die daaruit voortkomt. Is het niet opvallend dat we deze bronnen terugvinden in

2 Timoteüs 1:7, waar we lezen: 'Want God heeft ons niet gegeven een geest van vreesachtigheid, maar van (1) kracht, van (2) liefde en van (3) bezonnenheid!' Het ene gaat niet zonder het andere. Kracht zonder liefde is wet of oordeel. Liefde zonder wijsheid mist onderscheidingsvermogen (vgl. Fil. 1:9-10). Wij hebben de kracht, de liefde en de wijsheid van onze Hogepriester nodig, zodat we die in de wereld kunnen weerspiegelen.

Het blauwe bovenkleed (Ex. 28:31-35)

Christus is niet onze Hogepriester op aarde, maar in de *hemel* (Hebr. 8:4). Daaraan herinnert het volledig blauwe bovenkleed, dat onder de efod werd gedragen. Alles richt onze gedachten op de hemel, waar Hij op dit moment Zijn dienst uitvoert (Hebr. 9:24).

De zomen van het bovenkleed waren afwisselend versierd met granaatappels (van blauwpurperen, roodpurperen en scharlakenrode wol), en gouden belletjes. 'De hemelse Hogepriester moet een goddelijk Persoon zijn; aan het karakter van Christus hechten de vruchten en het getuigenis van de Heilige Geest zich vast, hier afgebeeld door de granaatappels en belletjes aan het blauwe bovenkleed van de hogepriester. Zij gaan uit van Christus en Zijn goddelijke karakter, en zijn vastgemaakt aan de zoom van Zijn bovenkleed' (J.N. Darby).

Psalm 133 laat een mooi beeld daarvan zien. Deze psalm vergelijkt broeders die eendrachtig samenleven met de olie, die over het hoofd van Aäron wordt gegoten en vervolgens neerdruppelt tot op de zoom van zijn kleding. De zegen stroomt van het Hoofd in de hemel naar allen toe, die hier op aarde door de Heilige Geest vrucht dragen en tegenover iedereen getuigen. Onze Hogepriester, Die op dit moment in de hemel is, is verborgen in het heiligdom (Ex. 28:35). Maar hier op aarde horen we het geluid van het getuigenis dat over Hem wordt afgelegd, en we nemen de vruchten waar die voortkomen uit de zegen die van boven vloeit. 'Niemand heeft ooit God aanschouwd. Als wij elkaar liefhebben, blijft God in ons' (1 Joh. 4:12). Dat is de zegen van het christen-zijn!

Het onderkleed (Ex. 28:39)

Dit kleed was geweven van rein, fijn linnen. 'Want zo'n Hogepriester hadden wij ook nodig: heilig, onschuldig, onbesmet, gescheiden van de zondaars' (Hebr. 7:26). Zo was Christus toen Hij op aarde leefde, en zo is Hij nog steeds in de hemel. Zijn heilige leven vormt de basis van Zijn offerdienst. Doordat Hij op aarde heeft geleefd, kan Hij ons volledig begrijpen: 'Want wij hebben niet een Hogepriester, Die niet met onze zwakheden kan meelijden, maar Eén Die in alle dingen verzocht is als wij, met uitzondering van de zonde' (Hebr. 4:15). 'Daarom moest Hij in alles aan de broeders gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en trouw Hogepriester zou zijn' (Hebr. 2:17). Hij is niet alleen een Hogepriester met kracht, maar Hij is ook vol genade en ontferming.

Het is bemoedigend voor ons dat we, omgeven door tegenstand, tegenspraak van zondaren en moeilijkheden op onze weg, kunnen denken aan Hem Die ons is voorgedaan en nu in de hemel voor ons pleit. Hij is in staat om het lijden van de Zijnen te begrijpen, omdat Hij Zelf ook heeft geleden hier op aarde.

De tulband en de gouden plaat (Ex. 28:36-38)

Op de tulband van fijn linnen was een plaat van zuiver goud bevestigd met een blauwpuurperen koord. In de plaat stond gegraveerd: 'de heiligheid van de Heere'.

De Israëlieten brachten God offers, zoals hun was opgedragen. Waarom wordt er dan gesproken over 'de ongerechtigheid van de geheiligde gaven die de Israëlieten brengen, ja, van al hun geheiligde geschenken' (Ex. 28:38)? Om dit te begrijpen, moeten we denken aan onze eigen aanbidding, de liederen en gebeden, onze uitingen van aanbidding. Hoe vaak worden die niet beperkt door zwakheid, door afleiding of door verkeerde woorden! Soms hebben we veel moeite om te uiten wat er in ons hart is. Wat een bemoediging om te weten dat, evenals Aäron destijds, onze Hogepriester onze onvolkomen offers zó voor God kan brengen dat ze aangenaam zijn voor Hem.

Band en gordel (Ex. 28:8, 39)

De kunstige band zat om de efod heen. Het was een kunstwerk, dat één geheel ermee vormde (vs. 8). Daarnaast is er sprake van een gordel van borduurwerk, of veelkleurig weefwerk (vs. 39). Dit verwijst ernaar dat Zijn dienstwerk volmaakt is en altijd met kracht zal worden volbracht. Evenals toen Hij op aarde leefde, wordt Hij niet moe of uitgeput. Hij leeft en pleit altijd voor ons in de hemel. En wanneer Hij zal komen en Zijn slaven, die op de Meester wachten, wakend zal aantreffen, zal Hij 'zich omgorden, hen zal doen aanliggen en naderkomen om hen te dienen' (vgl. Luc. 12:37). Op aarde werd Zijn oor doorboord, opdat Hij 'voor eeuwig zou dienen' (Ex. 21:6).

In tegenstelling tot hun vader representeren de zonen van Aäron (vs. 40-43) de gelovigen. Wij zijn vandaag de dag

allemaal priesters en mogen daarom zelfs binnenkomen in het heilige der heiligen (vgl. Hebr. 10:19-22). Bij de priesters is ook sprake van gordels, wat weer spreekt van dienstbaarheid (vgl. Joh. 13), maar ook van onderkieren, hoofddoeken en linnen broeken. De hoofddoeken waren tot een prachtig sieraad (vs. 40). Deze uitdrukking wordt in vers 2 gebruikt voor de kleding van de hogepriester zelf. De waardigheid van de hogepriester straalde af op de priesters, de zonen van Aäron. Zo is dat ook met ons: de heerlijkheid van Christus – de grote Priestervorst – wordt weerspiegeld in de Zijnen. De heerlijkheid van God kon onder het oude verbond niet zonder (hoofd)bedekking worden getoond, nu is dit anders (vgl. 1 Kor. 11; 2 Kor. 3).

Om de priesterkleding te maken, waren er intelligente mensen nodig, die vervuld waren met een geest van wijsheid (zie vs. 3). Ook al zijn sommige elementen in de dienst van de hogepriester moeilijk te begrijpen, toch zijn er vele bemoedigingen uit te halen! In al onze zwakheid weten we dat we worden gedragen op Zijn sterke schouders. In onze gebrekkige liefde mogen we weten dat Hij ons op Zijn hart draagt. Wanneer we onderscheidingsvermogen missen, weten we dat Hij ons Zijn wijsheid en licht zal geven om ons te leiden. En ook al zijn onze heilige offers ontoereikend, we hebben de zekerheid dat Hij die aangenaam maakt voor God. Zoals een lied zegt:

*Uw heiligen in de strijd,
die van alle kanten
op aarde worden bespot,
worden met hun zwakheden
in de hemel op Uw hart gedragen,
o grote Priester!*

DAVID EN JONATHAN

TWEE MENSEN IN HARMONIE EN DISHARMONIE

Johan Schep

Harmonie

Op het moment dat Jonathan David alleen de vallei in had zien gaan, is zijn ziel al met hem verbonden (1 Sam. 18:1-4). Zo'n relatie had hij niet met zijn vader (1 Sam. 14:1). David en Jonathan, beiden leven zij voor de eer van de Heer. Beiden geloven, dat het niet door macht, of door geweld is, maar door de kracht van de Heilige Geest (1 Sam. 14:6). Beiden zijn begaan met Israël. Jonathan ziet in David (d.i. de Geliefde) zijn meerdere en er is totaal geen

jaloerie. Voor David doet Jonathan afstand van de dingen die zijn waardigheid uitdrukken. Het enige dat hij behoudt zijn sandalen. Later maakt hij echter een verkeerde keuze en sterft hij naast de verkeerde koning (1 Sam. 20:43; 31:2). Belangrijk om alles aan de Heer Jezus te geven (Jonathan betekent Godsgeschenk). Hij getuigt van David en zegt belangrijke dingen tegen zijn vader (1 Sam. 19:5). David heeft tegen u niet gezondigd en wat hij doet is goed voor u! Op dat moment luistert Saul nog naar hem. Later spreekt Jonathan weer goed van David en dan moet hij het bijna bekopen met de dood (1 Sam. 20:30). Wat is het menselijk hart ondankbaar tegenover hen die goed doen en bovenal tegen Heer Jezus van wie David een beeld is. Die Redder heeft het beste met ons voor. 'Voor mijn liefde klagen zij mij aan, maar ik was steeds in gebed' (Ps. 109:4). David en Jonathan kregen dezelfde speer naar hun hoofd geslingerd.

Disharmonie

Alles ging goed met Saul, totdat de meisjes een lied zongen (1 Sam. 18:6). Als zij bij het eerste couplet gebleven waren, was er niets aan de hand geweest, maar de volgende tekst: 'Saul heeft zijn duizenden verslagen, maar David zijn tienduizenden!' Dit wekt de woede op van Saul. Hij wordt jaloers en probeert David te doden. Hij wordt een

wandelende burgeroorlog en hij doet alles onder de zon om die David uit te schakelen. Dat is de weg van Kain (Judas :11). Bij hem, begon het ook zo (Gen. 4:5). Saul houdt zich niet aan zijn woord met de beloning. Hij geeft Michal als vrouw aan David. Michal wordt in de Bijbel steeds de dochter van Saul genoemd (hetzelfde karakter). Zij had ook afgoden in de slaapkamer die zij deelde met een man naar Gods hart. Gedreven door jaloezie vervolgt Saul zijn schoonzoon tot in zijn bed. Michal beschermt haar echtgenoot wel, maar niet zoals Jonathan. Ze spreekt slecht over David achter zijn rug om (1 Sam. 19:17). Zij werden geestelijk nooit één!

Michal werd gestraft en bleef ook kinderloos (2 Sam. 6:20, 23). David heeft het menselijk gesproken ver gebracht. Hij is de schoonzoon van de koning. Hij heeft een hoge rang in het leger en is een geliefde held. We zouden zeggen dat hij rustig het moment kan afwachten waarop hij Saul zal opvolgen. Niets minder is waar. De geloofsschool van David begint pas. Voordat de vervolging komt brengt David enige tijd door bij Samuel in Najoth (1 Sam. 19:18). Jonge gelovigen: Zoek het contact, met oudere gelovigen! Zij hebben langer geleefd en meer levenservaringen.

JONATHAN ALS GELOOFSHELD

STRIJDEN VOOR DE VRIJHEID

Hugo Bouter

'(...) misschien zal de Heere voor ons werken, want het is voor de Heere niet te moeilijk om te verlossen, door veel of door weinig mensen' (1 Sam. 14:6).

Er was een strijd tussen het volk van God en de Filistijnen, die in het land woonden dat aan Gods volk toebehoorde. Zij waren niet zoals de Israëlieten in het land gekomen via de doortocht door de Jordaan, om zo te zeggen langs de weg van dood en opstanding. Het waren natuurlijke mensen, die niets wisten van vereenzelviging met Christus in Zijn dood. Het spreekt van naamchristenen, die denken dat de mens van nature recht heeft op de zegeningen die alleen in Christus ons deel kunnen worden.

De strijd tegen de Filistijnen, waartoe Jonathan hier in 1 Samuël 14 het initiatief nam, betekent in type dus dat we het licht van Gods Woord laten schijnen op de toestand van de natuurlijke mens. De mens is ver van God verwijderd en heeft geen recht op de zegen van God. Hij is een gevallen schepsel en ligt onder het oordeel. Hij leeft in het duister en is een vijand van God. Er is een totale verandering nodig om tot God te kunnen komen en deel te hebben aan Zijn zegen. Er moest een einde worden gemaakt aan de mens in het vlees, en er was een nieuwe mens nodig die aan Gods heiligheid beantwoordt en aan Zijn liefde. Die beide dingen zijn nu ons deel, doordat wij met Christus zijn één gemaakt in Zijn dood en opstanding. Het oude leven en de zonde in het vlees zijn geoordeeld in de dood van Christus (Rom. 8:3). Het opstandingsleven is ons geschonken, doordat wij zijn verbonden met de opgestane Heer (Rom. 8:2). Als de laatste Adam is Hij een levendmakende geest en deelt Hij Zijn leven mee aan de Zijnen (Joh. 20:22; 1 Kor. 15:45).

Naamchristenen zien dit niet en hebben geen behoefte aan dit nieuwe leven. Daarom zijn ze te vergelijken met de onbesneden Filistijnen. Ze denken als natuurlijke mensen recht te hebben op de zegen die God aan de Zijnen geeft en beschouwen het Beloofde Land als hun woongebied. Jonathan spreekt over 'de wachtpost van de onbesnedenen' (vs. 6). Deze onbesnedenen denken recht te hebben op wat alleen het deel is van Gods volk, en ze weerhouden hen ervan hun erfdeel in bezit te nemen. De Filistijnen behoorden tot de hardnekkigste vijanden van de Israëlieten.

De boog van Jonathan week niet terug

(2 Sam. 2:22).

Evenzo zijn natuurlijke mensen, die de Geest niet hebben, de hardnekkigste tegenstanders van de Gemeente van de levende God in onze dagen (vgl. Judas vers 19). Ze hanteren wel een godsdienstige belijdenis, maar zijn onbesneden van hart, niet opnieuw geboren. Ze gaan hun weg in de kracht van het vlees, ze roemen in het vlees en in de capaciteiten van de natuurlijke mens.

Het is geen eenvoudige zaak om de Filistijnen te bestrijden.

En wat ons betreft, gaat het niet om een strijd tegen vlees en bloed, maar om een geestelijke strijd (vgl. Ef. 6:10-18). In Jonathan zien we een beeld van zo'n geloofsheld. Er worden ons in 1 Samuël 14 enkele belangrijke karaktertrekken van hem getekend:

- a. De strijd van Jonathan was een strijd van het *geloof*. Hij stelde een onbeperkt vertrouwen in de macht van God en viel de vijand moedig aan. Daarom erkende het volk ook dat zijn overwinning met Gods hulp tot stand was gekomen (vs. 45);
- b. De strijd van Jonathan werd ook gekenmerkt door de vrijheid van het geloof. Hij was niet onderworpen aan menselijke regels of wetten en voelde zich vrij om te eten van de honing op het veld (vs. 27);
- c. In contrast hiermee legde Saul het volk een eed en een vloek op, door te eisen dat de strijders tot aan de avond geen voedsel zouden nuttigen (vs. 24). Dit leidde uiteindelijk tot bandeloosheid, doordat het uitgeputte volk aanviel op de buit en het vlees at met het bloed er nog in (vs. 32-34).

Direct al in het eerste vers van 1 Samuël 14 komt het grote verschil tussen Jonathan en zijn vader tot uitdrukking. Jonathan had de moed om op te trekken tegen de vijand, terwijl Saul die miste. Hij ging zijn weg in afhankelijkheid van de Heere alleen, die het in zijn hart had gewerkt om de strijd aan te binden. De goede strijd moet in het geloof worden gestreden. Afhankelijkheid van mensen in de dienst van God is een gevaarlijke zaak. Daarom stond Jonathan in de vrijheid van het geloof en was hij niet onderworpen aan de voorschriften van Saul, de koning naar het vlees.

De christelijke vrijheid is geen bandeloosheid, maar gebondenheid aan God. Het betekent dat we aan Christus wettelijk zijn onderworpen (Rom. 6; 1 Kor. 9:21). Christus is ons richtsnoer, en Hij leidt ons door Zijn Geest. Het nieuwe leven van de christen wenst niets anders dan de wil van God te doen, en dat is ware vrijheid. De vrijheid van de Geest kenmerkte op een bijzondere wijze ook het dienstwerk van de apostel Paulus, zoals het wordt beschreven vanaf Handelingen 13. Dit staat tegenover de invloed van Joodse vooroordelen, die leidden tot de vorming van een wettisch systeem te midden van de jonge gemeente. De brief aan de Galaten tekent ook dit contrast. Het systeem van het vlees wordt gekenmerkt door vrees voor mensen en het behagen van mensen, terwijl het 'systeem' van de Geest gekenmerkt wordt door leven en vrede en het doen van Gods wil. De brief aan de Galaten beklemtoont dat de dienst van Paulus uitsluitend het werk van God was, het was niet *van* de mens en niet *naar* de mens (Gal. 1 en 2). Het vond plaats in de kracht en in de vrijheid van de Geest. Het bracht de gelovigen tot het hoge standpunt van de christelijke vrijheid, en verlost hen van de invloeden van de jудаïsten.

Deze principes zien we in type bij de strijd van Jonathan en zijn wapendrager. Zij hadden eigenlijk twee soorten tegenstanders: vijanden van buiten en van binnen. De Filistijnen waren openlijke vijanden, maar onder het volk van God waren er verborgen tegenstanders. Saul bijvoorbeeld zou hen ervan hebben weerhouden om in het geloof de strijd aan te binden. Verderop in dit hoofdstuk komt heel duidelijk naar voren dat Saul het volk onderwierp aan een slavenjuk. Hij gaf het bevel: 'Vervloekt is de man die vóór de avond voedsel tot zich neemt, voordat ik mij aan mijn vijanden gewroken heb!' (vs. 24). Saul bracht de Israëlieten hier letterlijk onder een vloek. De parallel met Galaten 3:10-14 is duidelijk. Iedereen die zich baseert op de wet, is onder de vloek. Dit leidt echter tot krachteloosheid en het ontbreken van geestelijke vrijheid, zoals wij die bij Jonathan wel zien. Hij was vrij om gebruik te maken van het voedsel waarin God voorzag, terwijl het volk dit niet durfde vanwege de vloek die koning Saul had uitgesproken.

De honing waarvan Jonathan at, had tot gevolg dat zijn ogen werden *verlicht*, terwijl de anderen bezweken van vermoeidheid. De honing behoort tot de zegeningen van het Beloofde Land (Deut. 8:8). Het geloof maakt daarvan een vrij gebruik, maar wetticisme onthoudt ons het genot van de zegen die God ons heeft toebedeeld. Het brengt ons onder een juk, 'dat noch onze vaders noch wij in staat zijn geweest te dragen' (Hand. 15:10). Alle geestelijke zegeningen in de hemelse gewesten zijn in principe ons deel, maar hoeveel gelovigen blijven hiervan niet verstoken door verkeerde of gebrekkige inzichten? Maar de ogen van Jonathan werden verlicht door het eten van de honing. Denken we hierbij niet aan de verlichte ogen van het hart, waarvoor de apostel bidt in Efeziërs 1:15-23? Zo krijgen we inzicht in de hoop van Gods roeping, in de heerlijkheid van Zijn erfenis en in de geweldige opstandingskracht die Hij aan ons betoont.

De invoering van wetticisme leidt echter tot krachteloosheid in de strijd, en een gebrek aan voedsel. Het bouwt bewust of onbewust aan de verbetering van de natuurlijke mens, in plaats van de volkomen veroordeling daarvan te erkennen in de dood van Christus. Maar het gevolg is uiteindelijk bandeloosheid en de openbaring van de slechtheid van de natuurlijke mens. Het zou in deze geschiedenis zelfs hebben geleid tot de dood van Jonathan, die in Gods kracht de strijd had aangebonden (1 Sam. 14:42-45). Het systeem van de Geest verwacht echter niets van de oude mens, maar alles van Christus en de Heilige Geest, die het leven van de nieuwe mens bepalen (Ef. 4:20-5:2).

Wij zien hier ook weer de parallel met de apostel Paulus. Het jудаïsme, ook dat onder de christenen, vormde de aanleiding tot zijn arrestatie in Jeruzalem (Hand. 21). Het zou tot zijn dood hebben geleid, als God Zijn bewarende hand niet had uitgebreid over Zijn moedige getuige. Laten wij een voorbeeld aan de apostel nemen in de geestelijke strijd (vgl. 2 Kor. 10:4-5), evenals aan Jonathan en zijn wapendrager, die zo'n voortreffelijke gezindheid en speciale bereidwilligheid toonde: 'Doe alles wat in uw hart is, ga uw gang; zie, ik volg u, naar wat uw hart u ingeeft' (1 Sam. 14:7). Zo bewerkte God op die dag een grote verlossing (1 Sam. 14:45).

WOORDSTUDIE

HET MENSELIJK HART

Gerard Kramer

Het woord 'hart' (Gr. *kardia*) komt in het Nieuwe Testament bijzonder vaak voor. Wat het daar in ieder geval nooit aanduidt, is de holle spier die onze bloedsomloop op gang houdt. Hieronder volgt slechts het begin van een voorzichtige, onvolledige poging om enige orde aan te brengen in de diverse figuurlijke aspecten waarbij het hart een centrale rol speelt:

Het hart is de zetel van onze/ons:

- verdriet (Joh. 14:1; Rom. 9:2; 2 Kor. 2:4);
- vreugde (Joh. 16:22; Ef. 5:19);
- begeerten (Matt. 5:28; 2 Petr. 2:14);
- emoties (Luc. 24:32; Hand. 21:13);
- perceptie (Joh. 12:40; Ef. 4:18);
- gedachten (Matt. 9:4; Hebr. 4:12);
- begrip (Matt. 13:15; Rom. 1:21);
- overleg (Marc. 2:6; Luc. 1:51; 24:38);
- motieven (1 Thess. 2:4);
- geweten (Hand. 2:37; 1 Joh. 3:20);
- voornemens (Hand. 11:23; 2 Kor. 9:7);
- geloof, ongeloof, twijfel (Marc. 11:23; Rom. 10:10; Hebr. 3:12).

De algemene conclusie kan luiden: 'En geen schepsel is voor Hem onzichtbaar, maar alle dingen zijn naakt en geopend voor de ogen van Hem met Wie wij te doen hebben' (Hebr. 4:13). God wordt dan ook genoemd: de 'hartenkenner' (Gr. *kardiognoostès*; dit woord lijkt een uitvinding van Lucas te zijn). Zo wordt Hij voorgesteld in Handelingen 1:24 (lett. 'U, Heer, hartenkenner van allen'), en Handelingen 15:8 (lett. 'de hartenkenner God').

Overigens is ook in het oudste literaire Grieks het hart vrijwel altijd iets figuurlijks, de zetel van de menselijke emoties en gedachten. Nog het dichtst bij de fysieke, biologische betekenis komt een stukje uit Homerus' *Ilias* (rond 850 v. Chr.), waar een Griekse held in X 91-95 opmerkt:

Ik dwaal hier zo rond omdat de zoete slaap zich niet op mijn ogen neerzet, maar de oorlog en de nood van de Grieken mij verontrust. Hevig bezorgd ben ik om de Grieken en mijn hart is niet kalm, nee ik ben onrustig en mijn hart springt bijna uit mijn borst, en onder mij trillen mijn krachtige knieën.

Hier is het hart duidelijk het kloppende orgaan, dat als gevolg van emoties krachtiger slaat dan normaal. Later ontdekte men iets meer over de functie van het hart, nadat al eeuwenlang in vele teksten in overdrachtelijke zin over het hart was gesproken. In de periode rond 500 v. Chr. was de Griekse arts Alcmaeon van Croton één van de eersten die dode mensen opensneed om hun bouw te bestuderen. Zo ontdekte hij dat er twee soorten bloedvaten zijn die er verschillend uitzien: de slagaders en de aders. Tijdgenoten van hem hadden toen al ontdekt dat het hart een spier is. Alcmaeon stelde vast dat na de dood de slagaders leeg zijn. Hij dacht op grond van deze ontdekking dat ook tijdens de slaap de bloedstroom door de slagaders stopt, maar dat is natuurlijk niet zo. Na de dood komt de toevoer vanuit het hart naar de slagaders stil te liggen, maar tijdens de slaap gaat die gewoon door. Op dit verkeerde idee van Alcmaeon berust volgens sommigen de wetenschappelijke naam van onze slagaders: arteriën; die zou zijn afgeleid van Gr. *aèr*, 'lucht'. Deze etymologie is echter omstreden.

HET HOOGLIED

DEEL 52 - DE HOOGSTE TAAL VAN DE LIEFDE

Ger de Koning

Mooi, bekoorlijk, en schrikwekkend

'Mooi bent u, Mijn vriendin, als Tirza, bekoorlijk als Jeruzalem, schrikwekkend als zij die vaandels opheffen' (Hoogl. 6:4).

Hier is de bruidegom weer aan het woord. Nu de bruid hem opnieuw heeft gevonden, vertelt hij weer wat zij voor hem betekent. Hij heeft haar eerder gezegd dat zij mooi is (Hoogl. 4:1). Het is een bemoediging voor de bruid dat zij dat na de verslaving van haar liefde opnieuw mag horen. Wij hebben het ook nodig telkens uit de mond van de Heer Jezus te horen wat wij voor Hem betekenen, zeker na een periode dat onze liefde voor Hem maar zwak is geweest. Zo bemoedigt de Heer Jezus de apostel Paulus, als hij in de gevangenis zit (Hand. 23:11).

De praktische les is dat een man ook regelmatig tegen zijn vrouw zegt dat zij mooi is.

Dat moet niet alleen worden gezegd als ze zich voor een bepaalde gelegenheid mooi heeft aangekleed. Het gaat erom dat ze mooi is om wie ze is, dat ze gewaardeerd wordt om haar persoon, met haar eigen capaciteiten. We moeten dat ook zeggen tegen onze kinderen en kleinkinderen persoonlijk. Als een kind of kleinkind Emma heet, zeggen we: 'Jij bent de mooiste Emma van de hele wereld!' Een moeder belde haar zoon op en vroeg hem: 'Waar ben je, wat doe je?' De zoon zei daar later van: 'Mijn moeder is alleen erin geïnteresseerd waar ik ben of wat ik doe. Maar ze heeft er niet naar gevraagd hoe het met me gaat, hoe ik me voel'. Hij miste de belangstelling voor hemzelf als persoon. Zo kunnen we ook met medegelovigen omgaan. Dat doen we als we een groter belang stellen in de dingen waarmee ze bezig zijn dan in wat henzelf bezighoudt.

Dat de bruidegom haar 'mijn vriendin' noemt, is ook een herhaling. Hij heeft haar al meerdere keren zo genoemd (Hoogl. 1:9, 15; 2:2, 10, 13; 4:1, 7; 5:2). Hiermee zegt hij dat er weer die vertrouwelijke omgang kan zijn, waardoor vriendschap wordt gekenmerkt. Hij kan met haar de intieme gedachten van zijn hart delen. Dat is gemeenschap. Het is een volgende stap in de geestelijke ontwikkeling in de eenheid tussen de bruidegom en de bruid. Het doel van vertrouwelijkheid is gemeenschap, het groeien in eenheid. Voor ons houdt het in dat het zien van de Heer Jezus ons verandert naar Zijn beeld (2 Kor. 3:18). Christus wil Zijn beeld in ons herkennen, zodat Hij gestalte in ons krijgt. Dat is het gevolg van gemeenschap, het herkennen van Hemzelf in ons. Dat kan gebeuren omdat Hij ons leven is.

Bij de woorden 'mooi', 'bekoorlijk' en 'schrikwekkend' gebruikt de bruidegom drie beelden. De bruid is mooi 'als Tirza'. Tirza was de hoofdstad van het tienstammenrijk, voordat Omri de stad Samaria tot hoofdstad maakte (1 Kon. 15:14; 16:23-24). Tirza betekent onder andere 'welgevallen'. Het zal een mooie stad zijn geweest. Vervolgens vergelijkt hij haar bekoorlijkheid met *Jeruzalem*, de hoofdstad van het tweestammenrijk. Jeruzalem betekent: 'grondslag van de vrede'. We zien in de beide hoofdsteden de heerlijkheid van heel Israël, als de twaalf stammen terug zijn in het land. De bruid is mooi en bekoorlijk voor de bruidegom, maar ook schrikwekkend voor hen die haar kwaad willen doen. Ze is als een leger, 'als zij die de vaandels opheffen', om de vijand te weerstaan.

Na een toespraak voor jongeren over seksualiteit met de geschiedenis van Dina als voorbeeld (Gen. 34:1-4), kwamen er twee meisjes naar me toe. Ze zagen er mooi uit. Ze vroegen wat voor kwaad het kan om, net als Dina, toch eens uit te gaan en vriendschappen te hebben. Mijn antwoord was: 'Dan begeven jullie je op gevaarlijk terrein. Jongens kunnen op jullie afkomen en die willen 'wat' met jullie. Daarvoor zijn zij daar. Als jullie daar ook zijn, denken ze dat jullie hetzelfde willen'. 'Ja, het is wel eens gebeurd', zei de een, 'maar ik heb nee gezegd'. Mijn reactie was: 'Als een jongen dat aan jou heeft kunnen vragen, betekent het dat je al te ver bent gegaan'. Zulke meisjes hebben de vaandels, het vaandel van de liefde van de Heer Jezus (Hoogl. 2:4; 5:10), niet opgeheven en schrikken de wereld niet af, maar zijn aantrekkelijk voor de wereld.

Voor ons betekent het dat wij de zonde, die een vijand is, geen kans geven een plaats in ons leven te veroveren. Tegenover de zonde moeten we duidelijk stelling nemen. Dat geldt ook voor de plaatselijke gemeente. Waar zonde ingang krijgt, verdwijnt de liefde voor de Heer Jezus. Er is in de bruid schoonheid en lieflijkheid, die aantrekt voor wie zich bij haar willen aansluiten en tegelijk ook een afschrikwekkende kracht en sterkte voor wie haar kwaad willen doen. Het lijkt erop dat veel gelovigen beide aspecten kwijt zijn geraakt. Omdat we ons heilige karakter zijn kwijtgeraakt, is men niet meer bang voor ons. Omdat we ons lieflijke karakter zijn kwijtgeraakt, is er geen aantrekkelijkheid meer bij ons.

PRIESTERSCHAP

DEEL 3 - HET GEZIN VAN ELI

Jan van Buren

Priesterdienst vindt niet alleen plaats in het huis van God, de gemeente, maar dit begint dichtbij en wel in ons eigen huis. Daarom kijken we nu naar drie bekende priestergezinnen in de Bijbel. Hierdoor kunnen wij belangrijke lessen leren:

1. Het gezin van Eli is een negatief voorbeeld, een voorbeeld van lauwe of vleselijke gelovigen; dit gezin werd niet geleid door de Geest (Rom. 8:4-9).
2. Het gezin van Eljasib is een voorbeeld dat positief begint, maar negatief eindigt. Dit is het beginnen in de Geest en eindigen in het vlees (Gal. 3:3).
3. Het gezin van Zacharias en Johannes de Doper is een positief voorbeeld; zij waren vervuld met de Geest (Ef. 1:13; 5:18).

Een gezin dat leefde in een tijd van groot verval

De naam Eli betekent: *mijn God*, of *verheven is Jahweh*. Door niet krachtig op te komen voor de eer van God, deed de priester Eli helaas zijn naam geen eer aan.

Hij leefde met zijn gezin in een tijd waarin iedereen deed wat goed was in zijn eigen ogen (Richt. 17:6; 21:25). We kunnen zijn levensverhaal lezen in 1 Samuël 1-4. We kunnen die tijd vergelijken met onze postmoderne tijd: een tijd waarin men geen ontzag heeft voor de heilige God, een tijd waarin de Bijbel, het Woord van de Waarheid, steeds meer ter discussie wordt gesteld en niet als gezaghebbend wordt erkend. Als gevolg hiervan heeft men meer liefde voor genot dan voor God (2 Tim. 3:1-9). Eli en zijn gezin zijn een beeld van vleselijke christenen, die niet actief zijn in het dienen van God. 'Hun god is de buik en hun eer is in hun schande; zij bedenken aardse dingen' (Fil. 3:19).

Het eerste en ook ongeveer het laatste wat we van de priester Eli lezen is het volgende: hij zat op een stoel (1 Sam. 1:9; 4:18). Dit kenmerkte zijn gedrag. Hij liet het er letterlijk en figuurlijk bij zitten door niet actief te zijn in het heiligdom en niet zijn verantwoordelijkheid te nemen als vader. Vanwege het slechte voorbeeld van dit priestergezin verwierpen de mensen zodoende het offer voor de Heere. Verkeerde omgang bederft goede zeden! Dit oude principe is tot op de dag van vandaag een realiteit (1 Sam. 2:17; 1 Kor. 15:33). Zijn zonen waren verdorven mannen, dat wil zeggen dat zij geen rekening hielden met de Heere God. Zij misbruikten hun positie en rechten, en sliepen zelfs bij andere vrouwen (1 Sam. 2:11-22). De waarschuwing 'God niet eren, kan lichamelijke onreinheid tot gevolg hebben', werd helaas een feit (vgl. Rom. 1:24-25).

Toen Eli Hanna zag bidden tot God, had hij geen oog voor de grote nood van deze vrouw. Overstelpd door verdriet huilde

Hanna en zij bad zonder de woorden uit te spreken, terwijl Eli dacht dat zij zoals anderen dronken was (1 Sam. 1:12-14). Hij kon geen onderscheid maken tussen het vol zijn van verdriet, en het vol zijn van alcohol. Terwijl iedereen deed wat goed was in eigen ogen, was zij – als grote uitzondering – een vrouw die goed wilde doen in de ogen van de Heere. Scherp en veroordelend wees Eli haar terecht. Maar tegen zijn zonen trad hij niet krachtig op. Tegenover zijn zonen was het gebeven bij de waarschuwing: 'Dit kan niet, mijn zonen. Nee, dit is geen goed bericht dat ik hoor, jullie laten het volk begaan'. Terwijl hijzelf zijn zonen hun gang liet gaan.

Zij waren ongezeglijk en luisterden niet. Daardoor brachten zij een vloek over zichzelf! Maar aan wie lag het dat deze zonen ongezeglijk waren? Had Eli hun geen gehoorzaamheid geleerd? De taak van de priester was o.a. het Woord van God voorleven en uitleggen aan anderen. Had Eli zijn zonen bekendgemaakt en ingeprent, Wie God voor hen persoonlijk en voor hen als volk wilde zijn, met zowel heerlijke als ernstige gevolgen? (Deut. 4:1-10).

De val van Eli (James Tissot).

Eli eerde zijn zonen boven de Heere, en hij kwam niet op voor de heiligheid en de eer van God (1 Sam. 2:12-36; 3:13; Matt. 10:37-39). Als vader had hij geen respect bij zijn zonen opgebouwd. Zij eerden hun ouders niet. Eli waarschuwde zijn zonen wel, maar hij kwam niet geloofwaardig over. Hij liet zelf niet zien dat je God moet liefhebben en eren boven alles. Hij was een tweeslachtige vader. Dat zulk gedrag verstrekkende gevolgen kan hebben, hebben Eli en zijn zonen ondervonden.

Omdat de priester Eli zijn plaats als middelaar tussen God en het volk niet meer innam, sprak God niet meer rechtstreeks tot hem en het volk, maar door middel van een man Gods, en door Samuël (1 Sam. 2:27; 3:21). Vanwege hun zonden stierven zijn beide zonen op één dag. Tijdens de beslissende veldslag zat hij opnieuw op een stoel, in een afwachtende houding. Hij was oud, zwaarlijvig en kon ook niet meer zien. Toen hij het bericht ontving dat zijn zonen dood waren, en ook de ark van God was buitgemaakt, schrok hij zo dat hij van zijn stoel viel en zijn nek brak (1 Sam. 4:15-17). Een triest einde van veertig jaar dienst als priester! Het volk leed een grote nederlaag en er kwam een einde aan het leven van dit priestergezin.

Dit gezin vertoonde de karaktertrekken van de gemeente van Laodicea (Openb. 3:14-22), van vleselijke christenen, naamchristenen die niet koud noch warm maar lauw zijn. Zij denken van zichzelf: het zit wel goed met mijn geestelijke conditie. Maar zij hebben geen oog voor de geestelijke rijkdommen en de heiligheid van God. God staat buiten de deur van hun leven. Zij zijn geestelijk blind en hebben verlichte ogen van het hart nodig (Ef. 1:18).

God heeft een ernstige waarschuwing voor zulke gelovigen: *'Ik raad u aan ogenzalf te kopen om te zien'*. Door de Heilige Geest kunnen we de dingen zien, zoals God ze ziet en bedoeld heeft. Uit liefde tuchtigt onze God, en Hij waarschuwt altijd van tevoren. God wil graag maaltijd met ons houden, ofwel gemeenschap met mensen hebben. Daarbij dienen wij te bedenken dat wij God de belangrijkste

plaats geven in ons leven, en Hem de eer geven die Hem toekomt.

Studievragen

1. *Ook nu is er veel geestelijke lauwheid en luiheid, en daarom geen kracht. Zijn wij als priesters actief in de dienst van God, of laten wij het er ook bij zitten?*
2. *Hebben wij een geestelijk oog voor iemand met een grote nood?*
3. *Zijn wij en onze kinderen goede voorbeelden voor anderen?*
4. *'Wie ouders of kinderen liefheeft boven Mij...!' Dit kan verstrekkende consequenties hebben. Beseffen wij dit?*
5. *Kan God door mij of jou spreken? Wanneer deed Hij dat voor het laatst?*
6. *Met de heiligheid van God valt niet te spotten! Realiseren we ons dit?*
7. *Welke voorbeeldfunctie als vader of moeder, zoon of dochter heb jij?*
8. *Wil jij ook zo eindigen als dit gezin, of wil je een overwinnaar zijn?*

Wie Christus voor ons is

Wij mogen elkaar bemoedigen met de woorden van een bekende Messiaanse profetie uit Jesaja 32:1-2, die als volgt luidt:

*'Zie, een Koning zal regeren in gerechtigheid,
en de vorsten zullen heersen naar recht.
En [die] Man zal zijn als een verberging tegen de
wind, en een schuilplaats tegen de vloed, als
waterbeken in een dorre plaats, als de schaduw
van een zware rotssteen in een dorstig land'.*

Hier vinden we wat Christus voor ons wil zijn in de eindtijd waarin we leven, de tijd die voorafgaat aan Zijn wederkomst. Van alle zijden steken er stormwinden op, politieke, sociale en economische stormen, maar Hij wil voor ons zijn:

1. een verberging tegen de wind. Bij Hem zijn we veilig voor gevaren, veilig in Jezus' armen;
2. Hij is door het geloof onze schuilplaats tegen de stormwinden en vloed die over de wereld komen. En Hij redt ons van de komende toorn;
3. Te midden van de dorheid en droogte van de wereld wil Hij ons stromen van levend water schenken (vgl. Joh. 4 en 7);
4. Ten slotte verschaft Hij ons veiligheid en schaduw als de machtige Rots, waarop het geloof mag bouwen (1 Kor. 10:4).

Hugo Bouter